YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (viides jaosto)
9 päivänä maaliskuuta 1995 *

Asiassa C-345/93,

jonka Supremo Tribunal Administrativon verotusriitoja käsittelevä jaosto on saattanut ETY:n perustamissopimuksen 177 artiklan mukaisesti yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi saadakseen ensin mainitussa tuomioistuimessa vireillä olevassa riita-asiassa

Fazenda Pública,

Ministério Público

ja

Américo João Nunes Tadeu

ennakkoratkaisun ETY:n perustamissopimuksen 9, 12 ja 95 artiklan tulkinnasta,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (viides jaosto),

toimien kokoonpanossa: viidennen jaoston puheenjohtajan tehtäviä hoitava tuomari J. C. Moitinho de Almeida, ja tuomarit D. A. O Edward ja J.-P. Puissochet (esittelevä tuomari),

* Oikeudenkäyntikieli: portugali.

julkisasiamies: F. G. Jacobs,
kirjaaja: hallintovirkamies L. Hewlett,

ottaen huomioon kirjalliset huomautukset, jotka sille ovat esittäneet:

— Américo João Nunes Tadeun puolesta hänen asianajajansa;

— Portugalin hallitus, asiamiehinään ulkoasiainministeriön Euroopan yhteisöjä koskevia asioita käsittelevän yleisen osaston oikeudellisen yksikön päällikkö Luis Fernandes ja saman osaston lainsäädäntöneuvos Maria Luisa Duarte;

— Helleenien tasavallan hallitus, asiamiehinään valtion oikeudellisen neuvoston avustava oikeudellinen neuvonantaja Nikolaos Mavrikas ja valtion oikeudellisen neuvoston tuomioistuimia koskevia asioita hoitava Dimitrios Anastassopoulos;

— Alankomaiden hallitus, asiamiehenään ulkoasiainministeriön lainsäädäntöneuvos A. Bos;

— Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään oikeudellisen osaston jäsenet Enrico Traversa ja Francisco de Sousa Fialho,

ottaen huomioon käsittelyä varten laaditun kertomuksen,

kuultuaan Portugalin hallituksen, Helleenien tasavallan hallituksen, asiamiehenään valtion oikeudellisen neuvoston avustava oikeudellinen neuvonantaja Panagiotis Kamarineas, ja komission esittämät suulliset huomautukset 17.11.1994 pidetyssä suullisessa käsittelyssä,

kuultuaan julkisasiamiehen ratkaisuehdotuksen 13.12.1994 pidetyssä suullisessa käsittelyssä,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Supremo Tribunal Administrativo on esittänyt 26.5.1993 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 6 päivänä heinäkuuta, ETY:n perustamissopimuksen 177 artiklan mukaisesti kaksi ennakkoratkaisukysymystä ETY:n perustamissopimuksen 9, 12 ja 95 artiklan tulkinnasta.

2 Nämä kysymykset ovat tulleet esiin riita-asiassa, jossa ovat asianosaisina Nunes Tadeu ja Portugalin veroviranomainen (Fazenda Pública); Nunes Tadeu vaatii palautettavaksi autoveron, jonka hän on maksanut Portugaliin toisesta jäsenvaltiosta tuomastaan käytetystä autosta.

3 Nunes Tadeu osti 10.8.1990 Belgiasta Peugeot 205 XS -tyyppisen moottoriajoneuvon 200 000 Belgian frangilla (BEF). Auto oli ensimmäisen kerran rekisteröity Belgiassa 11.2.1987. Nunes Tadeu vei 20.8.1990 tämän auton Portugaliin väliaikaisesti rekisteröitynä ja täytti sen lopullista maahantuontia varten tarvittavat muodollisuudet.

4 Porton tullitoimipaikka vaati toukokuussa 1991 Nunes Tadeuta maksamaan autoveroa 271 665 Portugalin escudoa (PTE); vero oli laskettu noudattaen 10.5.1989 annetun Decreto-lein nro 152/89 (Díario da República, I sarja, nro 107,

10.5.1989, s. 1858, jäljempänä Decreto-lei) 1 §: ää, sellaisena kuin se oli muutettuna; tässä pykälässä säädettiin kyseisenä ajankohtana seuraavaa:

"1. Autovero on sisäinen vero, jota kannetaan kevyistä henkilöiden kuljetukseen tarkoitetuista ajoneuvoista, jotka tuodaan maahan uusina tai käytettyinä tai jotka kootaan tai valmistetaan Portugalissa ja jotka on rekisteröity.

2. ...

3. Autovero on yksivaiheinen erityisvero, jonka suuruus riippuu sylinteritilavuudesta tämän säädöksen liitteenä olevan taulukon mukaisesti; taulukko on erottamaton osa tätä säädöstä.

4. Edellä 1 kohdassa mainitun taulukon mukaisesti laskettua veroa alennetaan 10 prosenttia niiden maahantuotujen käytettyjen autojen osalta, joiden ensimmäisestä rekisteröinnistä on kulunut yli kaksi vuotta."

5 Nunes Tadeu maksoi veron, mutta nosti myöhemmin kanteen veron takaisinsaamiseksi Tribunal Fiscal Aduaneiro do Portossa. Hän esitti, että vero oli ristiriidassa perustamissopimuksen 5, 85 ja 95 artiklan kanssa. Tribunal Fiscal Aduaneiro do Porton ratkaistua 3.4.1992 antamallaan tuomiolla asian Nunes Tadeun hyväksi Portugalin veroviranomainen (Fazenda Pública) valitti tuomiosta Ministério Públicon tukemana Supremo Tribunal Administrativoon, joka on esittänyt yhteisöjen tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

"1. Onko edellä tarkoitetun autoveron soveltaminen Belgiasta Portugaliin tuotuihin kevyisiin käytettyihin moottoriajoneuvoihin sopusoinnussa Rooman sopimuksen 95 artiklan ensimmäisen ja toisen kohdan kanssa, kun veroa ei sovelleta muihin

käytettyihin autoihin, riippumatta siitä, onko ne tuotu uusina tai koottu tai valmistettu Portugalissa?

2. Onko tällaisella verotuksella katsottava olevan tuontitulleja vastaava vaikutus, joka on kielletty perustamissopimuksen 9 ja 12 artiklassa?"

6 Aluksi on todettava, että tätä veroa, johon yhteisöjen tuomioistuin on jo ottanut kantaa 16.7.1992 asiassa Lourenço Dias antamassaan tuomiossa (asia C-343, Kok. 1992, s. I-4673, 53 ja 54 kohta), sovelletaan erottelematta sekä Portugalissa koottuihin ja valmistettuihin ajoneuvoihin että maahantuotuihin uusiin tai käytettyihin ajoneuvoihin, ja tämä vero on osa sellaisten sisäisten verojen yleistä järjestelmää, joita sovelletaan tuoteryhmiin objektiivisten perusteiden mukaan, käsiteltävänä olevassa tapauksessa sylinteritilavuuden mukaan. Tällainen vero on ETY:n perustamissopimuksen 95 artiklassa tarkoitettu sisäinen maksu.

7 Tämän vuoksi on ensiksi vastattava toiseen ennakkoratkaisukysymykseen seuraavasti: veroa, jota sovelletaan erottelematta sekä veroa kantavassa jäsenvaltiossa koottuihin ja valmistettuihin ajoneuvoihin ja maahantuotuihin uusiin tai käytettyihin ajoneuvoihin, ei voida pitää perustamissopimuksen 9 ja 12 artiklassa tarkoitettuna tullina tai vaikutukseltaan vastaavana maksuna.

8 Ensimmäisenä kysymyksenä ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin on esittänyt sen aineellisen kysymyksen, onko perustamissopimuksen 95 artiklan kanssa sopusoinnussa se, että jäsenvaltio kantaa toisesta jäsenvaltiosta tuotavista käytetyistä autoista veroa, kun tätä veroa ei kanneta ensiksi mainitun valtion alueella ostetuista käytetyistä autoista.

9 Pääasian kantaja katsoo, että tämä erilainen kohtelu on ristiriidassa perustamissopimuksen 95 artiklan kanssa sillä perusteella, että riidanalaisen veron vuoksi maa-

hantuotujen käytettyjen autojen hinnat nousevat ja vero siten suosii kotimaisia käytettyjen autojen markkinoita.

10 Kuten on jo huomautettu, riidanalaista veroa sovelletaan järjestelmällisesti, erottelematta ja objektiivisten perusteiden mukaan sekä Portugalissa koottuihin ja valmistettuihin ajoneuvoihin että uusiin ja käytettyihin maahantuotuihin autoihin. Autoveroa ei sovelleta käytettyjä autoja koskeviin maansisäisiin liiketoimiin, koska se kannetaan ainoastaan yhden kerran, kun ajoneuvo rekisteröidään tämän valtion alueella ensimmäistä kertaa, ja koska osa verosta sisältyy edelleen jo rekisteröityjen käytettyjen autojen arvoon, kun ne ostetaan Portugalin markkinoilta.

11 On aiheellista lisätä, että yhteisöoikeuteen ei nykyisin sisälly yhtäkään sääntöä, jossa estettäisiin jäsenvaltiota ottamasta käyttöön yleistä sisäisen verotuksen järjestelmää, jota sovelletaan objektiivisten perusteiden mukaan tiettyyn tuoteryhmään, kuten käsiteltävänä olevassa tapauksessa.

12 Perustamissopimuksen 95 artiklan soveltamiseksi ja erityisesti sen vuoksi, että voitaisiin verrata toisiinsa maahantuotujen käytettyjen autojen ja kyseisen valtion alueella ostettujen autojen verotusjärjestelmiä, kun ne ovat keskenään samanlaisia tai kilpailevia tuotteita, on tarkasteltava kotimaisiin ja maahantuotuihin tuotteisiin välittömästi tai välillisesti sovellettavan veron lisäksi tämän veron verokantaa ja siihen sovellettavia yksityiskohtaisia sääntöjä, kuten yhteisöjen tuomioistuin on erityisesti todennut asiassa komissio v. Tanska 11.12.1990 antamassaan tuomiossa (asia C-47/88, Kok. 1988, s. I-4509, 18 kohta).

13 Tämän osalta on selvää, että Decreto-lein mukaisesti maahantuoduista käytetyistä autoista, niiden iästä tai niiden käyttökunnosta riippumatta, kannettava vero ei voi koskaan olla alle 90 prosenttia uudesta autosta kannetusta verosta, kun taas kotimaan alueella ostetun käytetyn auton arvoon sisältyvä veron jäljellä oleva osuus

voi olla pienempi kuin tämä määrä, koska veron jäljellä oleva osuus pienenee suhteessa ajoneuvon arvon alenemiseen.

14 Tämän vuoksi sellaisen veron kantaminen maahantuoduista käytetyistä autoista, jonka määrä on vähintään 90 prosenttia uusista autoista kannettavan veron määrästä, on yleensä näiden ajoneuvojen ilmeistä liikaverotusta verrattuna siihen veron jäljellä olevaan osuuteen, joka sisältyy Portugalin markkinoilta ostettavien aikaisemmin rekisteröityjen käytettyjen autojen arvoon.

15 Siten on todettava, että Decreto-lein 1 §:n 4 kohdan säännös, jossa uusiin autoihin sovellettavan veron määrää pienenennetään käytettyjen autojen osalta ainoastaan 10 prosenttia, ottamatta huomioon ajoneuvon arvon todellista alenemista, aiheuttaa sen, että käytettyinä maahantuotuja autoja verotetaan syrjivästi.

16 Tähän päätelmään ei vaikuta se seikka, että autoveroa ei lasketa kiinteän verotettavan arvon perusteella, kuten Alankomaiden hallitus huomauttaa, vaan auton sylinteritilavuuden perusteella. Portugalin markkinoilta ostetun käytetyn auton arvoon sisältyvä veron jäljellä oleva osuus pienenee automaattisesti sitä mukaa kuin ajoneuvon arvo alentuu, toisin kuin maahantuoduista käytetyistä autoista kannettavan veron määrä, joka ei voi koskaan olla, kuten edellä on mainittu, alle 90 prosenttia uusista autoista kannettavan veron määrästä.

17 Portugalin hallitus esittää, että tämän verotusjärjestelmän tarkoituksena on ainoastaan taata kotimaisten käytettyjen autojen ja maahantuotujen käytettyjen autojen kaupallisten arvojen välinen periaatteellinen tasa-arvo. Portugalin hallituksen mukaan verotusjärjestelmällä ei ole syrjivää tai protektionistista vaikutusta, jos maahantuodun käytetyn auton hinta on autoveron lisäämisen jälkeenkin alempi kuin vastaavan kotimaisen käytetyn auton hinta.

18 Näitä perusteluja ei voida hyväksyä. Kansallinen verotusjärjestelmä, jolla pyritään poistamaan maahantuotujen tuotteiden kilpailullinen etu kotimaisiin tuotteisiin verrattuna, on ilmeisesti ristiriidassa 95 artiklan kanssa, jonka tarkoituksena on taata kansallisen verotuksen täydellinen neutraalius, kun kyseessä on kotimaisten ja tuontitavaroiden välinen kilpailu (katso edellä mainittu tuomio asiassa komissio v. Tanska, 9 kohta).

19 Lopuksi Portugalin hallitus on vedonnut niihin vaikeuksiin, jotka liittyvät käytettyjen autojen todellisen markkina-arvon arvioimiseen riidanalaista veroa laskettaessa. Vaikka tällaisten vaikeuksien olemassaolo voitaisiin näyttää toteen, ne eivät ole luonteeltaan sellaisia, että niiden vuoksi olisi perusteltua soveltaa sellaista sisäistä verotusta, joka syrjii muista jäsenvaltioista peräisin olevia tuotteita perustamissopimuksen 95 artiklan vastaisesti.

20 Ottaen huomioon kaikki edellä esitetyt näkökohdat on ensimmäiseen ennakkoratkaisukysymykseen vastattava seuraavasti: perustamissopimuksen 95 artiklan vastaista on se, että jäsenvaltio kantaa toisesta jäsenvaltiosta tuoduista käytetyistä autoista veron, jonka määrä lasketaan ottamatta huomioon ajoneuvon arvon todellista alenemista, jos veron määrä on suurempi kuin vastaavien tässä jäsenvaltiossa jo rekisteröityjen käytettyjen moottoriajoneuvojen arvoon sisältyvä veron jäljellä oleva osuus.

Oikeudenkäyntikulut

21 Yhteisöjen tuomioistuimelle huomautuksensa esittäneiden Portugalin tasavallan, Helleenien tasavallan ja Alankomaiden kuningaskunnan hallituksille ja Euroopan yhteisöjen komissiolle aiheutuneita oikeudenkäyntikuluja ei voida määrätä korvattaviksi. Pääasian asianosaisten osalta käsittely yhteisöjen tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (viides jaosto)

on ratkaissut Supremo Tribunal Administrativon verotusriitoja käsittelevän jaoston 20 päivänä toukokuuta 1993 esittämät kysymykset seuraavasti:

1) Autoveroa, jota sovelletaan erottelematta sekä veroa kantavassa jäsenvaltiossa koottuihin ja valmistettuihin ajoneuvoihin että maahantuotuihin uusiin tai käytettyihin ajoneuvoihin, ei voida pitää perustamissopimuksen 9 ja 12 artiklassa tarkoitettuna tullina tai vaikutukseltaan vastaavana maksuna.

2) Perustamissopimuksen vastaista on se, että jäsenvaltio kantaa toisesta jäsenvaltiosta tuoduista käytetyistä autoista veron, jonka määrä lasketaan ottamatta huomioon ajoneuvon arvon todellista alenemista, jos veron määrä on suurempi kuin vastaavien tässä jäsenvaltiossa jo rekisteröityjen käytettyjen moottoriajoneuvojen arvoon sisältyvä veron jäljellä oleva osuus.

Moitinho de Almeida Edward Puissochet

Julistettiin Luxemburgissa 9 päivänä maaliskuuta 1995.

Kirjaaja

R. Grass

Jaoston puheenjohtajan tehtäviä hoitava tuomari

J. C. Moitinho de Almeida